

ДНІПРОВСЬКА ГІМНАЗІЯ № 140 ДМР

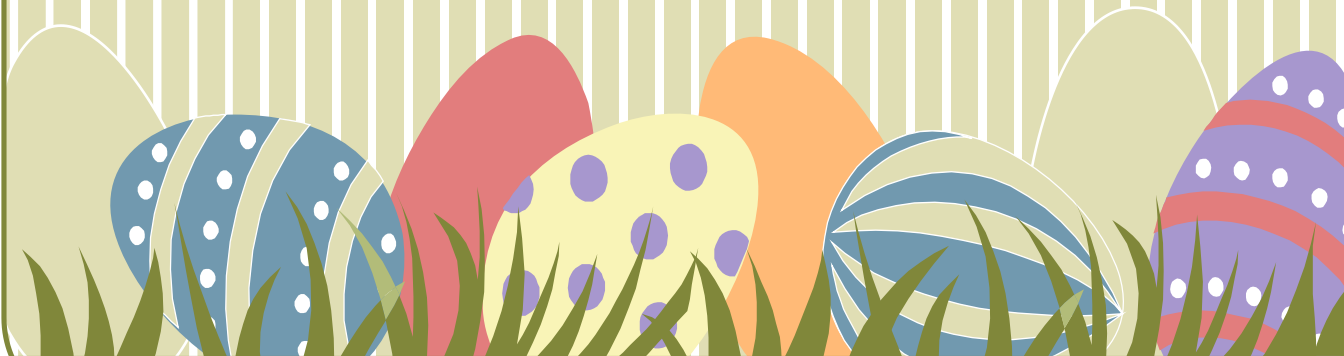
Тимофєєва Олена Петрівна

Учителька початкових класів
Вища кваліфікаційна категорія
Учитель - методист

Інтегрований урок

УКРАЇНСЬКА МОВА.
ЧИТАННЯ.
МИСТЕЦТВО.
Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

ДНІПРО
2025

Тема. Великдень

Клас. 1 - 2

Тип уроку. Інтегрований урок: «Українська мова. Читання. Мистецтво. Я досліджую світ»

Мета: познайомити учнів / учениць із національним святом Великодня, мотивувати навчальну діяльність дітей; розвивати українське мовлення і вчити стежити за своєю вимовою; будувати зв'язні тексти (2-3 речення) з опорою на малюнки, бачити зв'язок твору з реальним життям; сприяти моральному розвитку дітей.

Обладнання: дитячі малюнки писанок, ситуативні картки святкування Великодня, сопілки, соловейко, писанки, іграшкові півник і курча, святкова скатертина та серветки, конверти з диференційованими груповими дидактичними завданнями, подарункові наклейки та символічні писанки – листівки, мікрофон, виставка тематичної літератури (*практичність теорії*).

Музичне оформлення: мелодія для фізкультхвилинки, святковий дзвін.

Виступи: учнів – помічників учителя з додатковим матеріалом.

Література:

1. Українська мова. 1 клас. Кобзар О. Г. : Плани-конспекти уроків. – Харків: Веста: Видавництво „Ранок”, 2004. – 368 с.
2. Словники.
3. Українське народознавство. Ковальчук О. В.: Книга для вчителя. – К.: Освіта, 1992.- 176 с.
4. Звичаї нашого народу. О. Воропай.: Етнографічний нарис в 2 томах.
5. Благівіст. Савела В. С.: Історія дзвонів, дзвонового литва, дзвіниць та дзвонової бронзи. – Дніпропетровськ: Пороги, 2000.- 461 с.
6. Пасхальні рецепти з фотографіями.
7. Писанка щастя. М. Прокопець.
8. З живого джерела. Позакласна робота з української мови. Могила Н.М.

Хід уроку

I. Організаційний момент:

- привітання гостей
- мотивування навчальної діяльності учнів

Учитель.

Любі друзі, в Україні існує повір'я, що один раз на рік, під час сходу, сонце „грає”. Тому в цей день, до сходу сонця, люди відчиняють усі вікна, щоби чародійне його проміння принесло в хату щастя та здоров'я. А що це за день, ми дізнаємось, якщо будемо уважними і гарно виконаємо всі завдання, які підготувало для нас „сонечко”.

(прийом відкладеної відгадки)

Відкриємо віконечко у світ краси весняної природи й рідного українського слова. А допоможе нам в цьому...

(вихід за межі підручника)

II. Актуалізація опорних знань

1. Мовна розминка: а) Повторення звуків: е, є, и, і, ї ...

(демонстраційні картки)

б) Повторення віршів напам'ять:

(технологічна гра „Мікрофон”)

(принцип вільного вибору в межах підтеми)

- * * *

Ось і школа, ось і клас,
Він давно чекає нас,
І прийшли ми всі сюди,
Щоб учитись і рости.

Платон Воронько

(Промовляння вірша хором 1-2 рази)

- Чарівні слова

До всіх сердець, як до дверей,
Є ключики малі.
Їх кожен легко підбере,
Якщо йому не лінь.

Ти, друже, мушиш знати їх,
Запам'ятати неважко:
Маленькі ключики твої –
„Спасибі” і „Будь ласка”.

Грицько Бойко

- Хто де живе?

Білка селиться в дуплі,
Їжачисько у кублі,
Вепр – у хащах верболозів,
А ведмідь – в глухім барлозі.
Мудрий лис живе у норах,
Тигр – у джунглях, барс у горах,
Олень – в тундрі і в лісах,
А верблюд – в пустелі,
А орел – могутній птах –
у гнізді на скелі.

Олег Орач

- Верба

Тане сніг, течуть струмки,
Ожива травичка,
І до сонця гілочки
Простягла вербичка.

І м'якенькі, як пушок,
Ніжні, як шовкові,
Ясно дивляться з гілок
Котики вербові.

Катерина Перелісна

(перетинання тем)

- Про яку пору року йде мова у віршах „Вийди, вийди, сонечко...” і „Вербичка”? Доведіть свою думку.
- Як називалися пісні, якими закликали весну ? (Веснянки)

- Вийди, вийди, сонечко...
(Веснянка)

Вийди, вийди, сонечко,
На дідове полечко.
На бабине зіллячко,
На наше подвір'ячко,
На весняні квіточки,
На маленькі діточки,
Там вони граються,
Тебе дожидаються.

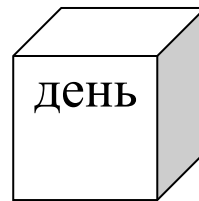
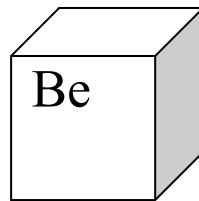
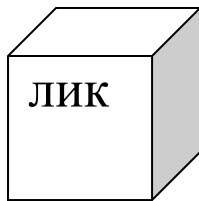
Степан Пушик

2. Фізкультхвилинка (музичне супроводження)

III. Повідомлення теми і завдань уроку

1. Практична робота

- Переставте місцями кубики і ви дізнаєтесь, як називається найсвітліше свято весни:

Сьогодні ми поговоримо про свято Великодня, дізнаємось, як його святкували наші предки.

IV. Сприймання та усвідомлення нових знань

1. Розповідь учителя

Великдень – одне з найбільших свят християн. Святкується в Україні навесні та пов'язане з воскресінням Ісуса Христа, тому й має назву Великий день або Великдень.

А ще це було свято весняного сонця й пробудження природи від зимового сну. Існує чимало прикмет і прислів'їв, пов'язаних із цим святом.

2. Практична робота

- Ось і підійшов час виконувати завдання, які підготувало для нас „сонечко”. І нарешті дізнаємось, чому ж воно „грає”...

а) Робота в парах:

На кожній парті є лист від сонечка із завданням. Працювати будете разом, допомагаючи один одному.

Що потрібно зробити:

1. Відкрити конверт і дістати 4 аркуші.
2. Скласти малюнок за принципом гри „Puzzle”.
3. Якщо зробите правильно, то прочитайте про себе уважно:
 - 1 ряд: головні слова-предмети до свята Великодня (жовтий конверт),
 - 2 ряд: словосполучення, речення (синій конверт),
 - 3 ряд: речення (червоний конверт).

А потім виразно прочитаємо по черзі вголос.

1 варіант:

- а) велике – свято
- б) сонце – свічка
- в) писанка – паска
- г) гостинці – оберіг
- д) сопілка - свистунець

(всі слова записані на картках для проведення словникової роботи)

Словникова робота:

- читання слова вголос учнем (після самостійного опрацювання),
- за карткою, після вчителя, промовляє хором увесь клас (1-2 рази),
- за наявністю, слово зіставляється з предметом.

2 варіант:

- а) Через тиждень велике свято - Великдень.
Коли на Великдень світить ясно сонце, то через три дні піде дощ.
- б) Коли на Великдень дощ або хмарно, буде врожай.
На Великдень перший раз зозуля закує.
- в) Останній тиждень перед Великоднем називають Білим, Чистим або Вербним.
У ці дні в господарстві все чистять і прибирають.
- г) Прикрашають хату різними виробами мистецтва.
До Великодня батьки купували дітям гостинці – цукерки, пряники, свистунці.

3 варіант:

а) В святковий день запалюють три свічки, які мають велику чарівну силу.

Одна свічка – сонцю, друга – покійним роду, а третя – за здоров'я і щастя живих.

б) У п'ятницю чи суботу печуть паску – великий, гарно випечений хліб, який символізує вічність людського життя.

Значне місце у святкуванні Великодня займали писанки.

в) Яйце – символ весняного відродження природи, зародження життя, продовження роду.

Фарбоване, розмальоване яйце вважається оберегом.

г) З писанок і паски розпочинався великодній сніданок у кожній українській оселі.

Після сніданку виходили на святкову гаївку, де співали веснянки та грали на сопілках.

(принцип діяльності)

(учитель перекладає речення, пояснює невідомі слова, демонструє предмети, про які читали діти).

Учитель.

Любі друзі, ось ми і дізналися про той особливий день, коли сонечко „грає”, коли його промінчики приносять щастя та здоров'я. Повторимо його назву – **Великдень**.

3. Фізкультхвилинка

(слухання музики)

- А сповіщає людей про велике свято церква, де:

...Дзвонить дзвін аж до небес.

(Музичне оформлення: святкові церковні дзвони)

V. Закріплення та осмислення знань

Учні – помічники вчителя:

(індивідуальне завдання)

1. Весна красна наступає,
Великдень благословляє.
Тож радійте світу, люди,
Хай між вами згода буде,
Бо любов прийшла з небес.
2. Покуштуйте святу паску,
Буде в домі радість, ласка,
І достаток, і добро,
Хай відступить всяке зло...
3. На уроках працювали,
Писанки намалювали.
Подивіться, які файні,
В них життя нового тайна.
4. Хай воно цвіте, вирує,
Земля наша не сумує.
Ми їй вклонимося низько,
Будь щаслива, земле – ненько,
Україна калинова,
Будь весела і здорова!

VI. Узагальнення і систематизація знань

Учитель:

- Діти, а у вас в сім'ї святкують Великдень?
- Чи подобається вам це свято? Чим?
- Кому з вас доводилося допомагати дорослим у підготовці цього свята?
- У чому полягала ваша допомога?

Наступного тижня ми поговоримо про те, хто і як святкував Великдень. А що ви бачили і про що дізналися сьогодні на уроці, розкажіть своїм батькам. Спробуйте пояснити їм, якщо будуть, незнайомі для них слова.

Сім днів Світлого тижня прирівнюються к весільним дням і в цей час бажано весело проводити своє життя: ходити в гості, дарувати й отримувати подарунки.

Вітаючи гостей із святом, дарують яйце і примовляють: „ Хай ваше життя буде гарне, як писанка”.

Тому і ми сьогодні вітаємо наших гостей

(діти дарують гостям символічні писанки – листівки)

VII. Підсумок уроку

Учитель:

- Сьогодні на уроці, як і протягом двох тижнів, ми дізналися тільки про маленьку часточку історії українського народу. Але пізнати можна більше, якщо будете багато читати. Декілька книжок про свято Великодня ви маєте змогу роздивитися на великій перерві (книжкова виставка).

(принцип відкритості)

- Любі діти, ви сьогодні гарно попрацювали, тому теж отримуєте маленькі подарунки, які можна використати під час підготовки до свята Великодня.

(діти отримують пасхальні наклейки)

- А що вам більш всього сподобалося на уроці?

- А зараз покажіть, який у вас настрій після уроку і чому?

(діти піднімають картки ☺ ☹)

(принцип зворотного в'язку)

ДО ЗУСПРІЧІ!